

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Basisschool te Zoersel

Hoofdstructuur BaO

	Instellingsnummer	7757
	Instelling	Gemeentelijke Basisschool
directeur		Peter LACANTE – Annemie VRINTS
adres		Kerkstraat 7 - 2980 ZOERSEL
telefoon		03-298.08.28
fax		
e-mail		gbz@telenet.be
website/URL		http://users.telenet.be/gbz
	Bestuur van de instelling	960617 - Gemeentebestuur van Zoersel te ZOERSEL
adres		Handelslei 167 - 2980 ZOERSEL
	Scholengemeenschap	119529 - Gemeente Zoersel te ZOERSEL
adres		Kerkstraat 7 - 2980 ZOERSEL
	CLB	114769 - Vrij CLB 1 Antwerpen - Middengebied te VORSELAAR
adres		Mgr. Donchelei 9 - 2290 VORSELAAR
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	04/10/2010, 05/10/2010, 07/10/2010
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	07/10/2010
	Datum bespreking verslag met de instelling	22/10/2010
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Marcella Vanderhenst
	Teamleden	Frank Verstraelen
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	6
2.1 Leergebieden in de focus	6
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	6
3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL	6
4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGSVOORWAARDEN?	7
4.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	7
4.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	8
4.3 Lager onderwijs: Nederlands	8
4.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	9
5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	10
5.1 Personeelsbeheer	10
5.2 Professionalisering	10
5.3 Materieel beleid	11
5.4 Welzijn	11
5.5 Curriculum	11
5.6 Begeleiding	12
5.7 Evaluatie	12
6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	12
7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	13
7.1 Wat doet de school goed?	13
7.2 Wat kan de school verbeteren?	13
7.3 Wat moet de school verbeteren?	13
8. ADVIES	14
9. REGELING VOOR HET VERVOLG	14

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Zij deed dit in het kader van haar opdracht zoals bepaald in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of de instelling op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of de instelling zelfstandig de tekorten kan remediëren.

De onderwijsinspectie maakt gebruik van de mogelijkheid om het toezicht op de erkenningsvoorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid afzonderlijk uit te voeren. Dit impliceert dat het advies in dit verslag betrekking heeft op alle erkenningsvoorwaarden behalve de voorwaarden die het welzijnsbeleid betreffen (hygiëne, veiligheid en woonbaarheid).

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, de doorlichtingsbezoeken en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie leergebieden en procesindicatoren of procesvariabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens de doorlichtingsbezoeken.

Tijdens de doorlichtingsbezoeken verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op de volledige instelling of op één of meerdere structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Enkel bij een ongunstig advies adviseert de onderwijsinspectie of de instelling zelfstandig de vastgestelde tekorten kan remediëren.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde viseert het verslag en stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De Gemeentelijke Basisschool van Zoersel ligt op een ruime campus in het centrum van het dorp, nabij de vrije basisschool. De klassen zijn goed uitgerust en de school beschikt over heel wat materialen en middelen om goed onderwijs te kunnen geven.

De leerlingen komen vooral uit de onmiddellijke omgeving van de school. Hun aantal is de laatste jaren vrij stabiel. Buiten enkele leerlingen die thuis geen Nederlands spreken, zijn er weinig kinderen met uitgesproken problemen waarvoor de school extra maatregelen moet nemen.

Vrijwel alle leerlingen behalen het getuigschrift basisonderwijs en maken een vlotte overstap naar het secundair onderwijs. Ook de overgang van de kleuterafdeling naar het eerste leerjaar verloopt soepel.

Tijdens deze doorlichting werd het onderwijs voor Nederlands en voor wereldoriëntatie grondig bekeken.

In de kleuterafdeling zorgen zowel de rijke activiteiten, de materialen in de hoeken als de begeleiding van de leraren ervoor dat de kleuters ruime kansen krijgen om te ontwikkelen en te leren.

In de lagere afdeling leren de leerlingen in grote lijnen wat voor Nederlands verwacht wordt. Er is aandacht voor zowel spreken, luisteren, lezen als schrijven. Nog niet alle leerlingen behalen echter het leesniveau dat volgens hun leeftijd en hun mogelijkheden verwacht mag worden.

Wat leerlingen voor wereldoriëntatie leren, is sterk wisselend van klas tot klas. De aanvulling vanuit een onderwijsleerpakket zorgt er nog niet voor dat alle voorgeschreven leerinhouden voldoende aan bod komen. De actuele aanpak richt zich vooral op het herhalen van de geleerde (feiten)kennis. Leerlingen krijgen nog weinig kansen om zelfstandig inzichten en vaardigheden te verwerven.

Tijdens de doorlichting werd ook nagegaan hoe de zorg van de school voor een goed onderwijsaanbod en voor verdere scholing van teamleden positief bijdraagt tot goed onderwijs.

De teamleden van de kleuterafdeling dragen gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor een kwaliteitsvol onderwijsaanbod. De huidige aanpak zorgt ervoor dat er gericht gewerkt wordt aan alle vooropgestelde doelen. Een nieuw instrument moet het mogelijk maken om wat kleuters leren nog nauwgezet in beeld te brengen en te bewaken. Boeiende activiteiten en materialen zorgen ervoor dat kleuters rijke ontwikkelingskansen krijgen.

In de lagere afdeling voelen teamleden zich minder uitdrukkelijk verantwoordelijk voor een onderwijsaanbod gebaseerd op de eindtermen en leerplannen. De situatie is ook sterk verschillend per leergebied. Voor Nederlands, wiskunde en Frans zorgen onderwijsleerpakketten ervoor dat alle leerinhouden evenwichtig aan bod komen. Voor de andere leergebieden en voor leergebiedoverschrijdende aspecten zijn er goede initiatieven. Deze hebben echter nog niet altijd tot gevolg dat alle leerinhouden of doelen voldoende worden gerealiseerd. In de meeste klassen geeft de huidige aanpak leerlingen nog weinig kansen om actief te leren. Teamleden houden ook nog weinig rekening met de verschillen in mogelijkheden van de leerlingen. De beperkte beleidsmatige initiatieven om hierin verandering te brengen, hebben niet altijd het gewenste effect.

De school organiseert studiedagen, maar neemt nog weinig gerichte initiatieven om de deskundigheid van teamleden te verhogen met de bedoeling hierdoor aspecten van hun praktijk te kunnen verbeteren.

De school beschikt over ruime mogelijkheden om het dagelijks beleid gestalte te geven. In de kleuterafdeling delen de teamleden dezelfde opvattingen over wat belangrijk is voor goed kleuteronderwijs. Ze werken geregeld samen nieuwe werkpunten uit. In de lagere afdeling is die vernieuwingsdynamiek minder uitgesproken. Werkpunten worden nog weinig systematisch aangepakt en opgevolgd.

Het inspectieteam besluit de doorlichting met een gunstig advies voor de kleuterafdeling. Het spoort het kleuterteam aan om de goede praktijk verder te zetten en blijvend aspecten van de werking kritisch te bekijken en te verbeteren.

In de lagere afdeling is het aangewezen de aanpak voor een aantal aspecten van Nederlands verder te zetten. Er zijn echter extra inspanningen nodig om ervoor te zorgen dat alle leerlingen een leesniveau behalen dat aansluit bij hun mogelijkheden. Ook voor wereldoriëntatie is een verbetering nodig van zowel 'wat' als 'hoe' kinderen leren. Leraren kunnen hierin ondersteund worden door gerichte scholingsinitiatieven en door een meer daadkrachtige beleidsmatige aanpak.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs

Nederlands

Wereldoriëntatie

Lager onderwijs

Nederlands

Wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs

Curriculum

Onderwijsaanbod

3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL

- aanwezigheid andere scholen in de onmiddellijke omgeving.
- leerlingenpopulatie zonder uitgesproken noden.

4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden volgende vaststellingen op:

4.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

Vaststellingen

- Uit de resultaten van een genormeerde schoolrijpheidstest blijkt dat de school de laatste schooljaren goed scoort voor de aspecten van taal. Naast het gebruik op kindniveau worden deze gegevens op schoolniveau nog weinig systematisch geanalyseerd, geïnterpreteerd en gecommuniceerd om de eigen onderwijskwaliteit gefundeerd te beoordelen. De aansluiting op het onderwijs voor Nederlands in de lagere afdeling stelt geen problemen.
- Binnen de thematische werking is er een inhoudelijk sterk en gevarieerd aanbod aan activiteiten om de ontwikkelings- en leerplandoelen voor Nederlands gericht na te streven.
- De voorbije jaren koppelde het team het aanbod aan de 'rubriekenkaf' waarin de leerplandoelen vervat zitten. Recent ging het team aan de slag met een nieuw, netgebonden referentiekader waarin leerplandoelen geclusterd werden.
- De leerplandoelen worden gerelateerd aan de activiteiten en worden sinds kort ook gebruikt voor de bewaking van het onderwijsleeraanbod. Leraren willen vooral tijdig zwakke plekken in hun aanbod ontdekken om extra aandacht te besteden aan minder nagestreefde doelen. De wijze waarop dit nieuwe plannings- en bewakingssysteem wordt gehanteerd, biedt garanties voor de continuïteit in het aanbod en voor het stapsgewijs nastreven van de ontwikkelingsdoelen.
- Vorig schooljaar werden de leerplandoelen van 'schrijven' onder de loep genomen. Ondanks het feit dat deze als moeilijk worden ervaren, vinden de leraren dat ze nu een beter inzicht hebben. De klaspraktijk werd ook verrijkt met extra uitdagingen voor kleuters voor lezen en schrijven. Visuele boodschappen ondersteunen in sterke mate de klasorganisatie en zijn inherent aan de werking.
- De activiteiten zijn inhoudelijk rijk en dagen kleuters uit om talig met elkaar en met de leraar om te gaan. Het taalgebruik van de leraren is rijk, gevarieerd en aangepast aan de leeftijdsgroep.
- Vrijwel alle hoeken bevatten materialen die kleuters aanzetten tot spreken, schrijven of lezen. Er is een ruim aanbod aan specifieke speelleermaterialen die gebruikt worden voor het uitbreiden van de woordenschat, voor het aanleren van begrippen en voor het herkennen en benoemen van denkrelaties. De materialen zijn oordeelkundig gekozen. Kleuters krijgen ruime kansen om ermee aan de slag te gaan, zowel op eigen initiatief als aangestuurd door de leraar.
- Sinds kort werkt het team met nieuwe procedures en een nieuw instrument om de vorderingen van kleuters in beeld te brengen en op te volgen, onder meer inzake taalverwerving. Ook deze vernieuwing illustreert de bekommernis van alle teamleden voor een goed ontwikkelingstraject van de kleuters, met de bedoeling om extra stimulering te geven wanneer nodig. De invulling van de leeftijdspecifieke criteria is vooral gebaseerd op eigen ervaringen en deskundigheid; de leerplandoelen werden hiervoor niet geraadpleegd.
- De praktijk in de kleuterafdeling kenmerkt zich door een gezamenlijk gedragen en gedeelde visie op goed kleuteronderwijs, door zelfreflectie over de actuele aanpak en door een permanent streven naar verbetering van de praktijk.

4.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

Vaststellingen

- Ook voor wereldoriëntatie wordt het aanbod, tot voor kort gekoppeld aan en aangestuurd vanuit de 'rubriekenkaf', recent vanuit het nieuwe, koepeleigen instrument benaderd.
- De uitgangspunten van en de achterliggende visie op wereldoriëntatie zijn duidelijk herkenbaar in de praktijk. Net zoals voor Nederlands is er een aanzet om te garanderen dat ook het aanbod voor wereldoriëntatie voldoende evenwichtig en volledig is.
- Door de thematische benadering worden doelen voor wereldoriëntatie in samenhang met andere leergebieden nagestreefd. De thema's worden hoofdzakelijk door de leraren bepaald, maar sluiten aan bij de leefwereld van de kleuters. Er is uitgesproken aandacht en zorg voor voldoende variatie en gradatie in de uitwerking van de overwegend gelijke thema's in de verschillende leeftijdsgroepen. Aanvullend is een opbouw in moeilijkheidsgraad uitgewerkt in de kalenders.
- Sinds vorig schooljaar werken de teamleden voor bepaalde thema's extra exploratie- en ervaringskansen voor kleuters uit via een verrijking van het aanbod aan materialen in de hoeken. Dit aanbod daagt kleuters extra uit om aan de slag te gaan, uiteenlopende ervaringen op te doen en kennis en inzichten te verwerven.
- De vorderingen van kleuters voor wereldoriëntatie worden minder expliciet opgevolgd. De leraren hebben een algemeen beeld van de mate waarin kleuters belangrijke doelen verworven hebben.
- Het team is sterk gericht op gezondheids- en milieueducatie. Enerzijds is er permanent aandacht voor attitudevorming via initiatieven op het vlak van gezonde voeding en omgaan met afval. Anderzijds zorgen projecten met de hele school rond aspecten van gezondheid voor een extra stimulans.

4.3 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet niet

Vaststellingen

- De uitspraak 'voldoet niet' heeft enkel betrekking op de taalvaardigheid 'technisch lezen'.
- De resultaten behaald op de centrale toets van de koepel en op de methodegebonden toetsen geven aanwijzingen dat de meeste leerlingen op het einde van het basisonderwijs de getoetste leerplandoelen in voldoende mate verworven hebben. Ervaringen van leerlingen in het secundair onderwijs en hun resultaten bevestigen dit beeld. Vrijwel alle leerlingen behalen het getuigschrift basisonderwijs.
- De beschikbare gegevens van het leerlingvolgsysteem tonen dat beduidend minder leerlingen dan verwacht de streefnormen voor technisch lezen op het einde van de betreffende leerjaren behalen. Recent startte de school met een extra aanbod om het leesplezier van de leerlingen en hun motivatie voor lezen te verhogen. Aanvullend krijgen groepjes leerlingen gerichte leestraining. Op dit moment zijn er nog te weinig garanties dat deze initiatieven het beoogde effect zullen hebben en dat de leerlingen in de verschillende leerjaren een niveau behalen dat aansluit bij hun leerpotentieel.
- De beschikbare gegevens van het leerlingvolgsysteem voor spelling tonen in de onderbouw een grillig beeld; naar het einde van de lagere school toe zijn de resultaten evenwel aanvaardbaar. Onlangs besliste het team om de vorderingen voor spelling niet langer op te volgen via een niet-methodegebonden leerlingvolgsysteem, maar met een

volgsysteem uit het onderwijsleerpakket. De visie achter het gebruik van een leerlingvolgsysteem en het verschil in functie van beide soorten systemen zijn niet voor alle teamleden duidelijk.

- De onderwijsleerpakketten voor Nederlands zijn richtinggevend voor het aanbod en de evaluatie. Vanuit de schoolleiding is er ook een duidelijke verwachting deze materialen nauwgezet te gebruiken om zo een evenwichtig en volledig aanbod voor de verschillende deelleergebieden te waarborgen. Vanuit dezelfde bekommernis werd vorig schooljaar het aanbod voor creatief en functioneel schrijven afgetoetst aan de leerplandoelen en werden conclusies getrokken. Aanvullend zorgen afspraken voor taalsystematiek voor een efficiënte aanpak van deze leerinhouden. Het vrij consequent gebruik van het onderwijsleerpakket zorgt ervoor dat vrijwel alle leerplandoelen met een voldoende didactische frequentie aan bod komen, garandeert gelijkgerichtheid in het aanleren en toepassen van strategieën en biedt de nodige verticale samenhang.
- Tijdens de lessen voor andere leergebieden krijgen de leerlingen kansen om de verschillende vaardigheden in functionele spreek-, luister-, lees- en schrijfcontexten verder te oefenen en toe te passen. Opvallend is de beperkte interactie tussen leerlingen onderling, onder meer door de overwegend klassikale werk- en organisatievormen.
- In de klassen wordt weinig intentioneel rekening gehouden met verschillen in beheersing of met noden inzake ondersteuning of uitdaging van de individuele leerlingen. Alle kinderen krijgen dezelfde (mate van) instructie, dezelfde opdrachten en vrijwel dezelfde (mate van) ondersteuning. De leraren gebruiken de differentiatie- en remediëringmaterialen uit de onderwijsleerpakketten nog zeer divers. Klassikaal onderwijs met uitgebreid gezamenlijk klassikaal begeleid inoefenen primeert op een gedifferentieerde aanpak met de bedoeling om elke leerling zo ver als mogelijk te brengen in het beheersen van de verschillende taalvaardigheden. Ook bij het contract- en/of hoekenwerk is er in een aantal klassen nog weinig of geen aandacht voor een aanbod op maat van de individuele leerling.

4.4 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet niet

Vaststellingen

- De school voorziet op de werkroosters in alle klassen voldoende onderwijstijd voor wereldoriëntatie. In sommige klassen worden de voorziene lestijden niet altijd geconcretiseerd in de dagplanning of worden ze vervangen door andere lessen.
- De resultaten behaald op de centrale toets van de eigen koepel, waarin een selectie van de eindtermen wordt getoetst, tonen een aanvaardbaar beeld. De resultaten van de eigen evaluaties geven echter nog weinig betrouwbare informatie over het al dan niet bereiken van de doelen. De toetsopgaven vertonen weinig relatie met (de beoogde) doelen. Zowel de resultaten behaald op de centrale toets als op de eigen evaluaties worden in rekening gebracht voor het toekennen van het getuigschrift basisonderwijs.
- Vier jaar geleden toetste het team het aanbod aan de eindtermen en stelde hiaten vast. Het team besliste om een aanvullend onderwijsleerpakket in te voeren dat enerzijds de volledigheid van het aanbod moest garanderen en anderzijds voldoende ruimte liet voor eigen inbreng. De school wil dit schooljaar nagaan of de genomen maatregelen ervoor hebben gezorgd dat het aanbod nu wel beantwoordt aan deze verwachtingen.
- De actuele praktijk geeft een erg divers beeld. Sommige leraren gebruiken sporadisch delen uit het onderwijsleerpakket, anderen combineren het met eigen materialen, nog anderen beperken zich tot wat het onderwijsleerpakket aanreikt. Niet de leerlijnen van het leerplan en evenmin de achterliggende visie op wat goed wereldoriënterend onderwijs is, maar de eigen opvattingen en de beschikbare materialen bepalen de

onderwijspraktijk. De leraren bewaken onvoldoende de volledigheid van het onderwijsaanbod en evenmin het evenwicht en de gradatie zoals die zijn uitgewerkt in de leerlijnen.

- Het actuele aanbod vertoont nog steeds hiaten. Vooral leerinhouden uit de domeinen maatschappij en techniek komen te weinig aan bod. Ook doelen van andere domeinen waarvoor kinderen handelend moeten kunnen omgaan met materialen of actief moeten kunnen exploreren en experimenteren, krijgen een te beperkte invulling.
- Het aanbod is weinig doelgericht. De kennis van de leerplandoelen is beperkt en de leraren stellen weinig of geen concrete lesdoelen voorop. De nadruk ligt overwegend op kennisverwerving en reproductie van feitenkennis via klassikaal frontaal onderwijs. Leerlingen krijgen nog weinig kansen tot zelfontdekkend leren. Ook de orderingskaders voor tijd en ruimte aan de klaswanden worden weinig dynamisch gebruikt en uitgebouwd en zijn weinig functioneel.
- In elke klas verhogen leeruitstappen de realiteitswaarde van de leerinhouden, soms als start, soms als afronding van een thema. Positief is ook de aandacht voor kaart- en verkeersvaardigheden. Er worden echter nog kansen gemist om vanuit de actualiteit leerinhouden te duiden of te verdiepen.
- Net zoals in de kleuterafdeling is er in de lagere afdeling aandacht voor gezondheids- en milieueducatie. Ook hier zijn er initiatieven in het kader van gezonde voeding en afvalbeheer en zorgen de schoolprojecten rond aspecten van gezondheid voor een extra stimulans.
- Het schoolbeleid stuurt enigszins de werking inzake wereldoriëntatie aan, maar doet dit vooral vanuit de gegevens die leraren leveren. Het aanbod daarentegen wordt minder bewaakt. Er worden nog weinig kansen benut om samen stil te staan bij de leerinhouden en bij hun relatie tot de eindtermen en het leerplan. Er is nog weinig gezamenlijke en kritische reflectie over hoe de gebruikte werkvormen al dan niet leerkansen geven tot het verwerven van de beoogde inzichten en vaardigheden, hoe ze aansluiten bij de visie van het leerplan en hoe kan geëvalueerd worden of de leerlingen de doelen verworven hebben.

5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert volgende vaststellingen op:

5.1 Personeelsbeheer

5.2 Professionalisering

5.2.1 Aanvangsbegeleiding

5.2.2 Deskundigheidsbevordering

De school staat voor wat betreft de kwaliteitsbewaking van deze indicator/variabele aan het begin van een ontwikkelingsproces.

Vaststellingen

- De school heeft nog geen visie op deskundigheidsbevordering die de actuele initiatieven ter zake inspireert en aanstuurt en voert nog geen uitgesproken professionaliseringsbeleid.
- De school beschouwt de jaarlijkse studiedagen als een belangrijke vorm van deskundigheidsontwikkeling. Het team bepaalt in onderling overleg de onderwerpen. Soms kaderen deze studiedagen in een reeks van activiteiten.

- Sinds kort zijn er een aantal initiatieven op het niveau van de scholengroep voorzien, onder meer de kennismaking met nieuwe eindtermen en leerplannen. Het is nog niet duidelijk of de aanzetten die daar gegeven zullen worden een vervolg krijgen op schoolniveau om te garanderen dat veranderingen effectief op de klasvloer gerealiseerd worden. Nieuw is ook het initiatief om bij collega's in andere scholen te hospiteren, maar ook hier is het voor de leraren niet duidelijk welke leerdoelen voorop staan en wat het vervolg wordt.
- De school onderzoekt de behoefte aan individuele nascholing door de wensen van de leraren te inventariseren. Vooralsnog kent deze behoeftepeiling nog een beperkte beleidsmatige invulling. Te ontwikkelen competenties van leraren om kwaliteitsvol bepaalde taken te kunnen uitvoeren of een verdieping ter ondersteuning van de uitwerking van werkpunten, vormen nog geen onderdeel van de geplande nascholingen. Er is wel een algemene intentie om in de toekomst individuele nascholingen te koppelen aan functionerings- en evaluatiegesprekken. In de lagere afdeling is de deelname aan nascholingen beperkt. In de kleuterafdeling integreren de leraren samen, op eigen initiatief, de verworven inzichten of nieuwe werkwijzen.
- De school staat nog weinig kritisch stil bij haar aanpak van de professionalisering van de teamleden en bij de effecten of het rendement van de genomen initiatieven.

5.3 Materieel beleid

5.4 Welzijn

5.5 Curriculum

5.5.1 Onderwijsaanbod

De school staat voor wat betreft de kwaliteitsbewaking van deze indicator/variabele aan het begin van een ontwikkelingsproces.

Vaststellingen

- In de kleuterafdeling inspireert een gedeelde visie op goed kleuteronderwijs de concrete praktijk. Veelvuldig overleg, een kritische benadering van de aanpak, een uitgesproken bekommernis om alle leerplandoelen in voldoende mate na te streven en de zorg voor zowel de horizontale als verticale samenhang in het aanbod resulteren in een gelijkgerichte en kwaliteitsvolle praktijk. Het team slaagt erin een krachtige leeromgeving uit te bouwen waarin elk kind rijke ontwikkelings- en leerkansen krijgt.
- In de lagere afdeling kleuren eigen keuzes en eigen opvattingen nog in grote mate het onderwijsaanbod, zowel wat betreft de inhoud als de gecreëerde leerkansen. Voor een aantal leergebieden tracht het beleid via onderwijsleerpakketten en afspraken rond het gelijkgericht gebruik, het aanbod te laten sporen met de eindtermen en leerplannen. Voor andere leergebieden zoals voor muzische vorming ontbreken concrete verwachtingen, zijn er geen afspraken en evenmin acties voorzien. Voor deze leergebiedgebonden en ook voor de leergebiedoverschrijdende doelen beantwoorden het actuele aanbod, de uitwerking noch de evaluatie aan de verwachtingen vervat in de eindtermen en de leerplannen.
- Door een gebrek aan duidelijke verwachtingen en aan opvolging dreigen in de lagere afdeling vroegere afspraken verloren te gaan. Teamleden kennen weinig of niet de leerplandoelen en deze zijn evenmin een onderdeel in hun summiere dagplanning.
- In de lagere afdeling krijgen de leerlingen weinig kansen tot actief leren, tot zelfstandig problemen oplossen en tot leren van elkaars aanpak. Een te sterke leerkrachtsturing en de benadering van leerlingen als homogene groep hinderen hun interactief en productief handelen. Beleidsmatig zijn er weinig impulsen om hierin een evolutie op gang te brengen.

5.6 Begeleiding

5.7 Evaluatie

6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

Vaststellingen

- In de kleuterafdeling dragen de leraren gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor kwaliteitsvol onderwijs. Hun gedeelde en actuele visie op kleuteronderwijs stuurt samen met de ontwikkelings- en leerplandoelen de praktijk aan. Veelvuldig overleg, intensieve samenwerking en een kritische benadering van de praktijk zorgen voor een grote gelijkgerichtheid in uitvoering en voor een gezonde ontwikkelingsdynamiek.
- In de lagere afdeling leven verschillende opvattingen over wat goed onderwijs is, wat het gezamenlijk en gelijkgericht concretiseren van de opdracht bemoeilijkt. Leraren maken eigen keuzes en beleidsmatige initiatieven om de praktijk aan te sturen hebben niet altijd het beoogde effect. Er wordt weinig geïnvesteerd om de verschillen in opvattingen te toetsen aan de verwachtingen vervat in de eindtermen en leerplannen en om ze meer op elkaar af te stemmen. De concrete praktijk wordt ook weinig opgevolgd en leraren krijgen weinig concrete ondersteuning en feedback.
- De school kiest voor een participatief beleid. De autonomie van de leraren is, in vergelijking met de beleidsmatige keuzes en beslissingen, te groot om als school kwaliteitsvol onderwijs te kunnen garanderen. Het ontbreekt de school aan prioriteiten op middellange termijn en een duidelijke planning en heldere strategieën om vernieuwingen tot op de klasvloer te implementeren.
- De school heeft nog geen uitgesproken visie op zorg voor kwaliteit en hoe deze te realiseren. Ze organiseert weliswaar jaarlijks een 'evaluatie'moment waarbij individuele teamleden hun mening geven over zowel onderwijskundige als organisatorische aspecten van het voorbije werkjaar. Hierbij ontbreekt vooralsnog de objectieve afweging of het vooropgestelde werd bereikt en of de aanpak efficiënt was. In de kleuterafdeling staan leraren voldoende kritisch tegenover hun praktijk; in de lagere afdeling ligt dit aspect moeilijker.
- De school verzamelt weinig gegevens over de mate waarin de eindtermen en leerplandoelen voor de verschillende leergebieden doelgericht worden nagestreefd en gerealiseerd. Er zijn prille aanzetten om data te verzamelen maar het behoort nog niet tot de schoolcultuur om de resultaten kritisch te analyseren, te toetsen aan referentiegegevens en over schooljaren heen te interpreteren.
- De school beschikt over een ruime omkadering voor het organisatorisch en onderwijskundig beleid. De inzet van deze middelen resulteert echter nog te weinig in een efficiënte en effectieve beleidsvoering.

7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De praktijk in de kleuterafdeling wordt in sterke mate aangestuurd vanuit de leerplandoelen.
- In de kleuterafdeling zorgen de uitdagende activiteiten, het doordacht gebruik van het rijke materialenaanbod en de kindgerichte en stimulerende begeleiding door de leraren voor een krachtige leeromgeving.
- In de lagere afdeling realiseert het team voor de verschillende vaardigheden van Nederlands een evenwichtig aanbod en een vrij gelijkgerichte aanpak, gerelateerd aan de eindtermen en leerplandoelen.
- In beide afdelingen zijn er waardevolle initiatieven in het kader van gezondheids- en milieueducatie.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- In de kleuterafdeling resulteren de openheid voor elkaars werk, het overleg over de concrete aanpak en de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het geheel in een sterk gelijkgerichte klaspraktijk.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Een sterker doorgedreven en een meer doelgerichte differentiatie en individualisatie kunnen er in de lagere afdeling voor zorgen dat elk kind maximale leerkansen krijgt.
- In de lagere afdeling kunnen probleemstellend onderwijs, activerende werkvormen en doe-activiteiten zorgen voor rijkere en meer uitdagende leerkansen voor kinderen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- In de lagere afdeling kunnen overleg en discussie over onderwijsinhoudelijke aspecten van de opdracht en over de achterliggende visie leiden naar een rijkere praktijk.

Wat betreft het algemeen beleid

- Een planning van werkpunten op korte en middellange termijn, een hieraan gerelateerd professionaliseringsbeleid én een meer trajectmatige en planmatige aanpak kunnen bijdragen tot effectievere en efficiëntere veranderingen.

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De aanpak voor technisch lezen optimaliseren zodat meer leerlingen het niveau behalen dat aansluit bij hun leerpotentieel.
- Voor wereldoriëntatie in de lagere afdeling zowel het inhoudelijke aanbod, de onderwijsleersituaties als de evaluaties bijsturen conform de verwachtingen vervat in de eindtermen en het leerplan.

Wat betreft de regelgeving met eventuele gevolgen voor de financiering/subsidiëring

- De lagere afdeling gebruikt het leerplan van wereldoriëntatie onvoldoende om de eindtermen voor dit leergebied te realiseren (decreet basisonderwijs, d.d. 25/02/1997, artikel 62, 9°).

8. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor het kleuteronderwijs

BEPERKT GUNSTIG

voor het lager onderwijs

omwille van het onvoldoende bereiken van de leergebiedgebonden eindtermen of nastreven van de attitudinale eindtermen voor
Nederlands
wereldoriëntatie

9. REGELING VOOR HET VERVOLG

Het bestuur van de instelling moet vanaf **1 september 2012** kunnen aantonen dat de tekorten met een beperkt gunstig in voldoende mate werden geremedieerd.

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Marcella Vanderhenst

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname

Het bestuur of zijn gemandateerde

Katrien Schryvers